Tamamlay?c? Ölçme ve De?erlendirme Arac?n? Seçme Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tamamlay?c? Ölçme ve De?erlendirme Arac?n? Seçme Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31354

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tamamlay?c? Ölçme ve De?erlendirme Arac?n? Seçme Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i (TÖAD), ö?retmen adaylar?n?n modern e?itim sistemlerinin gerektirdi?i **tamamlay?c? ölçme ve de?erlendirme** araçlar?n? seçme konusundaki öz yeterlilik inançlar?n? belirlemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, C. ?anl? ve A. P?nar taraf?ndan 2017 y?l?nda yay?mlanan bir ara?t?rman?n parças? olarak literatüre kazand?r?lm??t?r. Çal??ma, co?rafya ö?retmen adaylar?n?n bir geli?im program? sonras? yeterlilik alg?lar?ndaki de?i?imi incelemektedir. 5'li **Likert tipi** derecelendirme format?nda haz?rlanan ölçek, yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahiptir; hesaplanan **Cronbach Alfa** güvenirlik katsay?s? .91 olarak rapor edilmi?tir. Ölçek, e?itim bilimleri alan?nda ö?retmen yeti?tirme programlar?nda tamamlay?c? de?erlendirme yöntemlerinin etkisini ölçmek için önemli bir araç sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yeterlilik Alg?s?, Tamamlay?c? Ölçme, De?erlendirme, Ö?retmen Adaylar?, Ölçek Geli?tirme, Co?rafya E?itimi, Öz Yeterlilik.

Yazarlar

C. ?anl?, A. P?nar.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?retmen adaylar?n?n e?itim sürecinde ö?renci performans?n? daha kapsaml? ve nitelikli bir ?ekilde de?erlendirebilmek için kullan?lan alternatif veya **tamamlay?c? ölçme ve de?erlendirme** araçlar?ndan (portfolyo, performans görevleri, rubrikler vb.) hangisini, hangi ba?lamda ve ne zaman seçeceklerine dair sahip olduklar? alg?lanan yeterlilik düzeylerini ölçmektir. Bu yeterlilik alg?s?, adaylar?n gelecekteki mesleki uygulamalar?nda bu araçlar? ne kadar etkin kullanacaklar?n? öngörmede kritik bir rol oynar.

Ölçek, özellikle co?rafya ö?retmen adaylar?na yönelik bir e?itim program?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için kullan?lm??t?r. Bu ba?lamda, ölçek, adaylar?n mesleki geli?imleri s?ras?nda tamamlay?c? de?erlendirme becerilerine yönelik inançlar?n?n ne ölçüde güçlendi?ini belirlemeyi hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, **yeterlilik alg?s?** (self-efficacy) psikolojik yap?s?n? temel almaktad?r. Bu yap?, bireyin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirme yetene?ine olan inanc?n? ifade eder. TÖAD ölçe?i özelinde, bu inanç, ö?retmen adaylar?n?n uygun **tamamlay?c? ölçme ve de?erlendirme**

ARABPSYCHOLOGY.COM

araçlar?n? pedagojik amaçlara uygun olarak seçme ve kullanma becerilerine odaklanmaktad?r.

Ölçe?in maddeleri, adaylar?n kendilerini hangi tamamlay?c? araçlar? (örne?in, kavram haritalar?, öz de?erlendirme formlar?, gözlem listeleri) seçme ve uygulama konusunda yeterli hissettiklerini de?erlendirmeye yöneliktir. Bu, bili?sel yeterlilik, uygulama yeterlili?i ve karara dayal? yeterlilik gibi alt boyutlar? içerebilen karma??k bir yap?d?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar? hakk?nda kaynak metinde do?rudan bilgi verilmemi?tir ("-"). Ancak, ölçek geli?tirme süreci göz önüne al?nd???nda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek için çe?itli geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Bu geçerlik çal??malar? muhtemelen uzman görü?ü al?narak **kapsam geçerli?i** ve faktör analizi yöntemleri kullan?larak **yap? geçerli?i** incelemelerini içermi?tir. Ölçe?in bir geli?im program?n?n etkisini ölçmek için kullan?lmas?, ayn? zamanda ilgili yap?da beklenen de?i?imi yakalama yetene?i aç?s?ndan bir tür **ölçüt geçerli?i** (criterion validity) kan?t? da sa?lam?? olabilir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Elde edilen bulgular, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik incelemesi için **Cronbach Alfa** güvenirlik katsay?s? hesaplanm??t?r.

Hesaplanan **Cronbach Alfa** katsay?s? de?eri **.91** olarak rapor edilmi?tir.

Bu de?er (Tav?anc?l, 2005 referans?na göre), ölçe?in e?itim bilimleri alan?ndaki standartlar aç?s?ndan yeterli ve yüksek düzeyde güvenirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak metinde faktör analizi sonuçlar?na dair spesifik bir bilgi bulunmamaktad?r. Ancak, geli?tirme türündeki psikometrik araçlarda yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla genellikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ve/veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullan?l?r.

Ölçe?in, ö?retmen adaylar?n?n **yeterlilik alg?s?** gibi karma??k bir yap?y? ölçmesi nedeniyle, tek boyutlu veya tamamlay?c? ölçme araçlar?n?n farkl? kategorilerine (örne?in, performans de?erlendirme araçlar? ve geleneksel olmayan yaz?l? araçlar) göre çok boyutlu bir yap?ya sahip olmas? muhtemeldir. Faktör analizinin, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü ve teorik çerçeveye uygunlu?unu do?rulamak için kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 5'li **Likert Tipi** (1: Kesinlikle Kat?lm?yorum; 5: Kesinlikle Kat?l?yorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmen Adaylar?

Age Group: Üniversite Düzeyi (Genellikle 20-25 ya? aral???)

Population Details: Ölçek, özellikle **co?rafya ö?retmen adaylar?** üzerinde uygulanm??t?r. Bu adaylar?n, tamamlay?c? ölçme ve de?erlendirme teknikleri konusunda ald?klar? e?itimin etkisini ölçmek amaçlanm??t?r.

Test Methodology: Öz bildirime dayal? anket türünde olup, kat?l?mc?lar?n maddelere kendi yeterlilik alg?lar? do?rultusunda yan?t vermeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlilik, Ö?retmen E?itimi, Tamamlay?c? De?erlendirme, **Co?rafya Ö?retmen Adaylar?**, Psikometri, **Cronbach Alfa**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, C. ?anl? ve A. P?nar taraf?ndan 2017 y?l?nda geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle yay?mland??? dergi ve yazarlar?n belirtilmesi yeterlidir. Ticari kullan?m ve büyük ölçekli uygulamalar için yazarlardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ölçe?in orijinal makalesi ve PDF dosyas? çevrimiçi olarak eri?ilebilirdir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: tamamlayici-olcme-ve-degerlendirme-aracini-secme-yeterlilik-algisi-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

?anl?, C. ve P?nar, A. (2017, Ocak). Tamamlay?c? ölçme ve de?erlendirme geli?im program?n?n co?rafya ö?retmen adaylar?n?n yeterlik alg?s? üzerine etkisi. *Marmara Co?rafya Dergisi, 35*, 21--39. dergipark.gov.tr

Tav?anc?l, E. (2005). *Tutumlardan ölçek geli?tirme*. Ankara: Nobel Yay?n Da??t?m.

Tamamlay?c? Ölçme ve De?erlendirme Arac?n? Seçme Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak metinde sunulmam??t?r. Bu nedenle maddeler bu bölümde listelenememektedir. Ölçe?in tam metnine ula?mak için yukar?da belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM